

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

EN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció General Barceló-1-2.º

Administració Sta. Eulària, 25.

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes an es qui s'ho guany

¿A ON LA VENEN? —

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Ferrer, 5.—Ca l'amo Andreu Alcover, Centre, 13.

A Palma: Llibreria d'En Guasp Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d' En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria de N. Ernest Frau, Brossa.—Llibreria Amengual y Muntaner.

Comentaris

35.

El Sr. Rullàn i els autors dels Evangelis

Tots hem estudiat que els autors dels Evangelis són dos apòstols del Senyor (S. Mateu i S. Juan) i dos deixebles que serviren come de secretaris a altres dos apòstols (S. Marc a S. Pere i S. Lluç a S. Pau). Idò be; are mos surt s'oracle de Sòller a dir-mòs que ni S. Mateu, ni S. Marc, ni S. Lluç, ni S. Juan escrigueren mai cap Evangeli. ¿Que vos agrada es frit?

Segons el Sr. Rullàn de Sòller, San Juan no pot esser s'autor des quart Evangeli, perque heu de pensar i creure que en es capítol XIX d'aquest llibre, despres d'haver parlat de sa passió i mort del Bon Jesús s'hi lletgeixen aquestes paraules: «E-hu assegura un que-hu va presenciar: i es seu testimoni és vertader. I ell té consciencia de que diu sa veritat, i e-hu conta perque cregueu». Si S. Juan fos s'autor d'aquest llibre ¿no hauria expressat aquest concepte d'aquesta altre manera: «E-hu assegurat jo que-hu vaig presenciar: i es meu testimoni és vertader. I jo tenc consciencia de que dic sa veritat i e-hu cont perque cregueu»? ¡Ja és de rao que sí! Ergo... S. Juan no va escriure aquest Evangeli. Així raciona aquell caparrot de Sòller. ¡Que és de curt aquest homo! ¡Pareix mentida que hi hagi bàmbols que recuesquin aquestes dificultats per oposar-les an el Sant Evangeli! Senyor Rullàn: això no és argument ni dificultat ni un fòtil mort. ¿No ha rebut mai cap carta V? No s'ha fixat que es final d'aquesta carta deia: «Se repeteix de V. affm. servidor—Fulano de Tal»? ¿li ha ocorregut es pensar que perque sa carta no deia: «Jo me repetes de V. affm. servidor Fulano de Tal» sa carta no era d'aquest Fulano? Es de suposar que no li hagi ocorregut una tal tontería. ¿Justament, idò, li ha d'ocorre quant se tracta de s'Evangeli de S. Juan? ¿No poria aquest Apòstol escriure en tercera persona així com e-hu fa qualsevol fii de sa mare? ¿Per haver parlat en tercera persona ja l'ha de condemnar V. a no esser s'autor des quart Evangeli? Vaja, Sr. Rullàn no sigui tan neci! No fassi riure la gent amb aquestes raons tan foradades!

Un altre argument té el Sr. Rullàn per demostrar que S. Juan no va escriure es quart Evangeli. Valotaquí. En es darrer capítol d'aquest llibre se conta un passatge avón «es Deixeble estimat del Bon Jesús» e-hi figura. A fi de que els lectors d'aquest Evangeli recordassen que aquell deixeble era precisament es qui va escriure un llibre tan notable, els directors de l'Esglesia d'Efeso escrigueren aquesta nota que se lletgeix en els dos derrers versets de s'Evangeli que mos ocupa: «Aquest es aquell deixeble que dona testimoni de ses coses que ha escrites; i noltros estam segurs de que diu sa veritat. Moltes altres coses va fer el Bon Jesús; que si s'haguessen d'escriure una per una serien innumerables els llibres que s'emplearien».

¿Per qué pregunta el Sr. Rullàn—els de l'Esglesia d'Efeso advertien que s'autor d'aquell Evangeli era S. Juan? «Si este discípulo hubiera sido conocido de todos como autor del Evange-

lio, no hubiera sido necesario decirlo». Es ver, Sr. Rullàn, que an es parèixer no era absolutament necessari dir-ho; pero e-hu digueren. ¿I què? ¿D'aquí en treu V. que S. Juan no va escriure aquest Evangeli? ¡Idò mir-se que le-hi te brouós an es servell! ¿Vol dir si jo agaf es darrer discurs d'En Romanones, per exemple, i le-hi envii a V., que sé que es molt devot seu, amb una nota que digui: «Que l'examineu be, Sr. Rullàn, an aquesta perorata. La mos va enflocar es seu amic Romanones» V. en treurà sa consecuencia de que En Romanones no va tirar aquell discurs per allò de que no era necessari que jo-hu posàs a sa nota? Segurament que no la treuria V. a una consecuencia tan desgavellada. ¿Idò i la treu quant se tracta de lo des quart Evangeli? ¡Que és de ver, Sr. Rullàn, que els inemics de sa Relligió parlant de certs assumtos en lloc de pensar amb so cap pensen amb ses potes!

¡I tot content el Sr. Rullàn despres d'haver-mos presentat aquests dos arguments! ¡Son tan importants! ¡Tenen una força tan irresistible! Es de suposar que els grans escriptors del mon quant los hauràn lletgits se ferán creus de veure que ells amb tots els seus estudis d'anys i més anys no han sabut afinar lo que V. ha afinat, Sr. Rullàn; això és, que S. Juan no es s'autor des quart Evangeli. ¡I admiraràn sa gran sabiduria de V. i plens d'entusiasme diràn an el mon i la boia que D. Jaime Rullàn i Frau és es caparrot més gros que han aguantat espalles d'homo. ¡Enhorabona, Senyor Rullàn.

Despres que el Sr. Rullàn en lloc de demostrar-mos lo d'es quart Evangeli mos ha demostrat que pateix des pis de dalt, passa a fer-mos veure com San Marc tampoc va esser evangelista. En es capítol XIV des según Evangeli se conta que quant prengueren Jesús dins l'Hort, e-hi havia un jove que-l seguia anant tapat just amb un llensol. An aquest jove l'agafaren els perseguidors de Cristo; pero ¿que va fer ell? Va amollar es llensol i los va fugir més que depressa. No han faitat comentaristes de la Sagrada Escritura que han suposat amb més o manco fonament que aquest jove era es mateix autor des según Evangeli. Idò be; això que no té res de particular ni té res que veure amb si S. Marc va escriure o no aquest Evangeli, e-hu fa servir el Senyor Rullàn, es grandíssim carabassa del Sr. Rullàn, per demostrar que San Marc no va esser evangelista. ¿En voleu mes, cavallers? Seguint aquest troç al instant el Sr. Rullàn mos entimarà aquest argument: «Ses mosques volen. Ergo... en Romanones no és estat mai a Mallorca» ¡Ja-n parlarem!

Diu de passada el Sr. Rullàn que s'autor des según Evangeli va escriure aquell episodi des jove que deixa es llensol i fuitx, per fer creure an els lectors que així se complia aquella profecia d'Amós (II, 16): «Es robust entre els robusts aquell dia fugira tot nuu». ¡Quina bataionada! ¿Que l'ha lletgida el Sr. Rullàn an aquesta profecia d'Amós? Si l'hagués lletgida hauria vist que no se refereix an els dies de sa passió del Bon Jesús sinó an els castics que enviaria Deu a Moab i també a Judà i a Israel per se seua ingratitud an els beneficis rebuts i per haver-se re-

bel·lat contra la Santa Llei. Suposant i tot que s'autor des según Evangeli fos tan poc escrupulós com gratuïtament, falsament, brutalment suposa el Senyor Rullàn, no hauria escrit aquell episodi amb sa fi de fer creure a la gent que se complia so profecia d'Amós; perque s'autor des según Evangeli sabia que aquest profeta no se referia a ses escenes de sang de s'Hort de Jetsemani.

Ja no diu res mes el Sr. Rullàn per provar que S. Marc no és s'autor des según Evangeli. Troba que és lo suficient perque els suscriptors de «El Pueblo» se donin per satisfets. ¡De quina manera l'emblanquina an aquella pobre gent! Pero consti, Sr. Rullàn, que no mos emblanquina a noltros. A noltros no fa més que convensar-mos més i més de lo que ja li hem dit moltes vegades; mos convenç de que V. sab tant d'Escritura com s'ase d'ensefrantar.

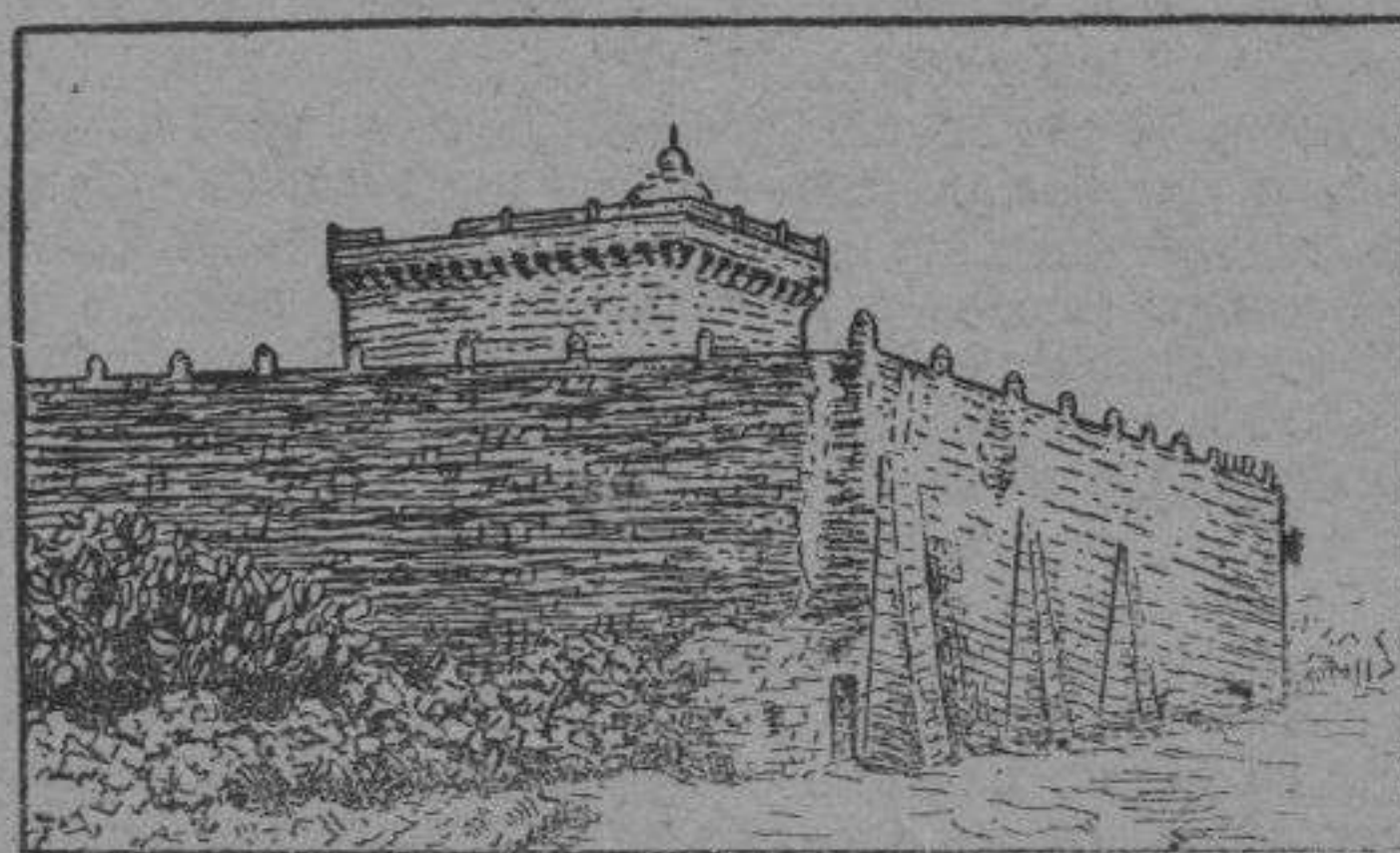
¿I que no mos ha de provar també, Sr. Rullàn, que S. Mateu i S. Lluç tampoc foren evangelistes? ¿Com és que d'això no-n presenta cap argument? Ja hem vist, Sr. Rullàn, que els que ha presentat per demostrar lo de S. Juan i S. Marc han resultat alabarders de tot. Allò no eren proves ni un sant re-

mei. Pero ¿ni proves d'aquestes té per fer-mos veure que s'autor des primer Evangeli no és S. Mateu i que s'autor des tercer no és S. Lluç? Idò ¿com vol que creguem lo que V. diu? ¡Ja ni ha de fam, Sr. Rullàn! Sobre lo de San Juan i S. Marc mos ha presentat dues raons foradades, dues raons de peu de banc, dues raons que no són raons; i sobre S. Mateu i S. Lluç ni tan sols en diu una paraula. ¡I amb aquest cabal vol tirar p'en terra s'autoritat de s'història que mos diu que S. Mateu, S. Marc, S. Lluç i S. Juan són els autors dels quatre Evangelis? ¡Li dic que n'hi ha de rusca!

I diu el Sr. Rullàn: «Cúrese primero «La Aurora» de las estocadas del coronel Sr. March, antes de ponerse al alcance del sable del brigadier carlista». I deim noltros: Ja pot veure el Senyor Rullàn si li manlleua s'estoque an aquest coronell perque lo que és amb s'espasa de brigadier no fa terra per una pipa. S'animi, Sr. Rullàn. A veure si amb s'arma des coronell i s'espasa que ja al va immortalisar a V. en temps des carlistes safalquera aquesta pageseta de Manacor que no ha fet més pecats que donar llendera an els que se deverteixen bramant contra Deu i ses coses de Deu.

DEL TEMPS PASSAT

Defenses quantre es moros a Manacor

V
Torres particularsTorre de Son Fortesa
Propiedad del N. Sr. D. Juan Burgues Zaforteza

Sa protecció oficial que ses autoritats del Reine i ses municipals oferien a tothom per medi de ses atalaies i de ses torres i castells de la marina, com també amb ses fortificacions des pobles, no bastava per posar la gent a redós de tot perill, ni per evitar qualsevol sorpresa de part des moros. Per això es propietaris qui tenien hisendes grans prop de la mar, esposades per lo tant a sa lladroneria moruna, malavetjaven fer ses cases lo més lluny possible de sa ribera i casi sempre dalt una altura per porer estar més a l'aguait.

Aquestes cases estaven fortificades, la major part tenien una torre, alta i gruixada, amb ses seues aspilleres, barbacana, rastrells o altres coses per l'estil propies d'aquesta casta de construccions, que en el dia són objecte d'estudi d'arqueòlegs i artistes. Aquestes torres, de planta rectangular, quadrada o redona, a vegades formaven part de

s'edifici principal i altres s'hi comunicaven per un pont llevadis. Tenien un o dos pisos, a on s'hi pujava per una escala de caragol bastant estreta; a sa planta baixa hi solia haver sa capella o oratori semipúblic.

Aquestes cases de ses antigues possessions estaven distribuïdes d'una manera convenient a ses necessitats propies de sa vida agrícola des sens moradors: Dins sa clastra hi havia ses habitacions de l'amo a arrendador, amb una cuina gran a on se replegaven es missatges i guardians, es forn, es molí de sang, sa botiga i magatzem per estofar-hi ses eines des conradores. Es pis principal estava destinat per estatge des senyors; no hi trobaven gaire comoditats, pero ses sales eren grans. Es porxos servien per posar-hi es gra i ses llegums.

Sa clastra, enrevoltada d'aquests diferents cossos de s'edifici, sense casi cap finestra ni portal a part defora,

presenta sempre un aspecte de fortaleza que fa funestedat i pena, perquè mos recorda es perills a que estaven molt sovint esposats altre temps es nostros pares a causa de ses incursions des pirates turcs i africans i de ses lluites que en certes èpoques tengueren uns amb altres es mallorquins, i més tart per ses correrres des bandolers.

Pero no totes ses alqueries estaven fetes segons es mateix patró. Tal com les hem descrites n'hi havia unes quantes en es terme de Manacor, altres no tenien clastra i sa seua única defensa era sa torre, si bé totes porien comptar en s'ausili que los donarien es veïnats en cas de perill, perquè d'una a s'altre se veien, i porien observar s'encesa des focs i sentir sa senya d'alarma o es crits d'ajuda o es toc des corn.

Ses cases de camp amb torres particulars que s'aixecaven come guardians de paratges solitaris en es troc des terme de Manacor que hi ha entre la vila i la mar eren: *So'n Fortesa*, que té una de ses torres més airoses, de planta rectangular, envoltada d'una murada d'una vintena de metres per costat, i amb una entrada no més, per un pont que la uneix devers mitjan lloc amb sa part més alta de sa murada; es seu terrat, que domina pes quatre vents tot s'edifici, està voltat de matacans.—*Es Rafal Pudent*, notable per sa trampa que servia de pont i consistia en una pessa giratoria embarrada en posició horizontal per poder entrar dins sa torre es que hi cercaven refugi, pero que llevones, deixada a lloure, cedia quant li posaven es peu damunt, passant per uí es corsaris atrevits.—*Man-dia*, que p'és seu aspecte representa una respectable antiguedat.—*Sa Torre Nova*, *Sa Punta i Ca N'Amer*, tan esposades a ses pirateries des sarrains per lo aprop que estan de la mar.—*Es Fangar*: sa més senyorial de totes ses alqueries des districte.—*So'n Mas de la Marina*, amb una de ses torres més modernes, tan volta sa que hu és més, feta durant sa segona mitat des sigle XVIII.—*La Carrotja*, *So'n Moro*, *Ses Talatoles So'n Jusep*, *So Na Molxa*, *So'n Ganxo*, *S'Hospitalet*, *S'Espinagar* i tal volta qualquna altre; i ademés sa *Torre de ses Pintes* i sa *dels Enagistes*, de que tractarem en particular un altre dia.

D'aquestes antigues fortalises qualquna ja no existeix i altres estan en part o completament desfigurades: Són caiguts merlets i mènsules amb trossos de parabanda, en lloc de ses estretes aspilleres s'obrin finestres espaioses, i e-hi ha sales taldades a l'antiga convertides en habitacions de relativa comoditat. No reprovam que aquests edificis sien modificats segons ses necesidats del dio, pero es mirament en conservar-los se imposa, perquè si bé ja no se presenta es cas de que hi haja d'anar a cercar soplug s'ignocència perseguida, ni de que hajen de servir per atalaiar si ses galeres avorrides d'inimics cruels passen de llis o atraquen a terra, pero, com deia un respectable col·laborador de LA AURORA a un article que publicà en aquest mateix setmanari en el mes de Setembre de 1911, aquestes torres encara tenen utilitat, perquè «aiden a vel·lar «altres contraris qui pessiguen fort i «mosseguen granat: essent en es propi temps unes gordianes segures de lo que's vol confiar a sa seua custodia» i sobre tot aquestes fortalises són dignes de respecte perquè són monuments de sa nostra historia i en temps passat foren defenses quantre es moros, inimics de sa nostra Patria.

H

Vida popular del B. Ramón Lull.

CAPÍTOL II

LES SEUES JOVINIUTS

En mig de s'esperit guerrer de sa seua època i tenguent devant la vista ses repetides excursions que tenien que fer els senyors de s'illa per subjectar es moros que s'eren refugiats a ses montanyes, no pogué menos d'aficionar se a s'exercici de ses armes.

Precisament quant comensaven a despertar-se ses passions de sa seua naturalesa ardent fou destinat (any 1246) a servir de paje en la cort del Rei En Jaume I. Deixa Mallorca, s'embarca cap a sa Península i entra a formar part de sa cort reial seguint-lo an el Rei aon se via anàs p'és territori d'Aragó, Catalunya, Montpeller, Roselló, Cerdanya, i Valencia poc abans conquistada (1238); p'que per tots aquests llocs tenia necessitat de correr per atendre an es govern des seus amples estats.

Posat Ramón en aquestes circumstancies s'aficionà a ses vanidats del sigle i descuidà per complet ets interesos de sa seua salvació eterna. Atent únicament an es ben pareixer de la gent, estudia ses bones formes, aprèn una educació completament mundana, és festiu, obsequiós, cortesà, elegant, per sa seua cavalleriesidat se guanya ses simpaties dels Infants Pere i Jaume; pero mentres tant dins es seu interior s'era aficionat a sa luxuria i corria darrera plers il·lícits, s'aplicava tot es temps que poria a sa lectura de llibres de cavalleria i amorosos, i també se dedicava a escriure cansons i versos amoris per enganar a ses desciudades i belles doncelles que eren, com ho confessà després de convertit, sa peste des seus uis.

Amb so seu tracto amb sos alts personatges de sa cort i amb sos seus freqüents viatges que feia no sols per s'interior des estats del Rei, sinó també a ses corts estrangeres, va adquirir un acabat coneixement de ses persones i coses des seu temps; estava iniciat en sos secrets de sa política, coneixia es problemes socials i ses més petites circumstancies de ses costums populars i de sa vida mundana, en mig de la qual tan aplè vivia.

En les corts de catalans i aragonesos convocades p'En Jaume I a Alcanyis (Febrer 1250) i en que's va tractar de sa repartició des sens estats entre es seus fíis per posar terme a ses diferencies i disencions que amb motiu d'això s'eren aixecades. el Reine de Mallorca fou assignat a l'Infant En Jaume. En 1256 aquest se trobà a Mallorca enviat per son pare a fi de que es mallorquins li prestassen jurament de que a sa mort d'En Jaume I el reconeixeren com es seu rei i senyor natural. Així ho feren de molt bona gana ets habitants d'aquesta illa: acte que tengué lloc amb molta de pompa i solemnidad dins l'Iglesia de Sta. Eularia. I l'Infant, que a les hores tendria uns 16 anys, a dins sa mateixa Iglesia va confirmar tots els privilegis que son pare els havia concedits. Idò bé, quant l'any 1256 va venir l'Infant per esser reconegut com hereu del Reine p'és mallorquins, Ramón Lull l'acompanyava come senescal o majordom i era es principal de tots ets empleats de sa cambra particular de l'Infant Jaume.

CAPÍTOL III

VIDA DE MATRIMONI

L'any 1256 Ramón se trobava a Mallorca acompanyant, come senescal al Infant Jaume reconegut hereu d'aquest Reine.

Els pares de Ramón ja eren morts, i ell perdonar successió a sa seua casa, durant aquesta estancia a Mallorca, va contreure matrimoni amb una noble senyora anomenada Blanca Picany.

No deixà per això Ramón es seu ofici de senescal, i de retorn va acom-

panyar a l'Infant, i juntament amb ell se juntaria de nou a sa cort del Rei d'Aragó. Emperò ses visites a Mallorca són més freqüents que no eren estades abans i aquí a Mallorca passaria llargues temporades an es costat de sa seua esposa, de qui antes de sa conversió, que tengué lloc l'any 1262, va tenir un fill anomenat Domingo i una fia que havia nom Magdalena.

Després de sa conversió Ramón continuà an es costat de sa seua esposa, encara que ja li servia d'estorb per poder-se entregar a Deu així com ell desitjava. Solament després que hagué obtingut del Infant Jaume sa fundació des col·legi de Miramar, amb so permís de sa esposa deixant-ho tot, se va retirar an aquells paratges; i visquent en una rústica cel·la veinada des col·legi procurava comunicar an'es tretze frares menors allà congregats es seu esperit i desig de convertir es qui anaven equivocats, era es seu mestre d'arabe i los mostrava es seu "Art de trobar veritat".

En vista de que Ramón anant darrera s'erecció des col·legi de Miramar havia descuidats per complet es seus bens temporals, Na Blanca a 12 de Mars del any 1276 acudí en demanda de que li donassen per procurador dels bens des seu espòs es seu parent Pere Galceràn, que gratuïtament s'oferí a exercir aquest carreg.

JUANME BORRÁS, Pre.

A Mecenes

Mecenas atavis edita Regibus,
Horatius. L. I. Od. I.

Digne fill des reis nostros, clar Mecenes,
El meu dolç ornament, segur refugi:
N'hi ha que, de pois voltats, amb el llur carro
Vencen en els olimpics jocs, i es creuen
Quant llur testa coronen palmes nobles,
An els grans Deus semblar, senyors del mon.
Un veu amb gloria gran com el foll poble
Sos sufragis li ofereix per tres vegades.
Aquell omplí el seu porxo amb joia inmensa
De tot quant a les eres surt de Líbia;
Sollicit cuida-els camps qu'els seus bons pares
Li deixaren aimants i no cambiava
Sa sort, encar que dant-li del ric Atal
Tot el tresor, en xipria nau volguessin
Al furor del indómit mar llençar-lo.
Lluitant mercader trist amb els vents d'Àfrica
Dins de Mirtoó la mar, pagesa calma
Anyora; mes la barca m'aparella
Quant faresta l'estreny pobresa indómita.
El vi ranci bevent, altre els jorns passa
Dexall fullós brançatge de vert arbre
O d'una sacra font vorera l'aigue.
Clarins bel·ligers, tendes de campanya
I guerres qu'avorreixen tant les mares
Uns altres volen. Sa muller aimada
Oblida el caçador p'el quest seguir-ne
D'un cerf tot ignocent o mala fera
Que romp ses xèrres. Jo desitjo, en canvi,
Coronar el meu front amb èura verda,
I que, lluny de la gent, en mig dels boscos,
Entre nimfes i sàtirs sempre visca,
Mentres Euterpe el seu fabiol me doni
I de Lesbos, Polimnia, lira dolça...
I si m'aclames tú pòeta líric
Fins els cels tocarà ma testa excelsa.

JOAN ESTELMICH.

El dos de Maig

El dia dos de Maig, com bé saben els nostros lectors, se fa dins tota Espanya una festa nacional. ¿Sabeu perquè en aquest dia la nostra nació se vesteix de gala i els canons de per totes les ciutats la saluden tres vegades en lo dia? Vos recontarém amb poques paraules el fet gloriós que commemora en aquest dia la nostra Patria.

Devers l'any 1808 era Emperador d'els fransesos En Napoleó Bonapart, general molt valent i molt viu, que va arribar a tenir baix; del seu poder la tercera part d'Europa.

També li entraren ganes de apoderar-se de la nostra Espanya; i veiau de quina tramoia se va valer per conseguir el seu intent sense que al cap i a la fi en pogués sortir amb la seua: Era el nostro rei, En Carles IV, massa amic dels francesos, i En Napoleó amagant baix del vel dela amistat el seu mal intent, li demanà permís per poder passar per dins Espanya un exercit francès que anàs a fer la guerra an els de Portugal. En carles li concedí el permís. Després de poc temps li tornà demanar llicencia per poder passar més tropes cap a Portugal, i el nostro Rei, no veent la mangarrufa d'En Napoleó, li tornà donar permís. Vengueren les tropes franceses, pero no per passar i anar a Portugal, sinó per apoderar-se d'Espanya, així és que quant hi foren digueren: D'aquí no'n sortim per ara, sinó que és necessari que mos cedigueu les provincies del Nort per establir-mos-hi. El nostro Rei deixant-se dur de sa seua lliberalitat envers d'els francesos, les donà permís per estar-hi. Per aquest entre-mig succeí que'n carles renuncià la corona d'Espanya i l'entregà an el seu fill Ferràn (Fernando) VII. Amb això aquelles tropes franceses ja foren a Madrid, i el seu capità anomenat Murat, que duia comissions secretes d'En Napoleó, tractà de que en Ferràn tornàs donar la corona, que poc antes havia rebuda, a son pare. No se pogueren avenir, i En Murat, com per compondre la cosa, digué: «Idó fareu lo que trobi En Napoleó» i es nostros reis ¡desdixats! anaren a França per veure-se amb En Napoleó, i d'aquesta entrevista resultà que la corona quedà amb mans d'aquell Emperador.

Els espanyols, desde que entraren dins Madrid aquells 80,000 soldats francesos, estaven mal a pler ferm, com veien aquells intrusos qui com que volguessen comandar; aquesta excitació aumentà quant veren fogir els seus Reis, de manera que ja estaven dos per tres per vestir els francesos, pero quedaven encara diferents membres de sa familia reial i això los detenía; més quant veren que es francesos los feien sortir de Madrid i los enviaven a França, ja no pogueren reprimir més sa seua rabia, veren clarament que se tractava de apoderar-se d'ells i primer que esser subdits de França preferiren morir.

Això era es dos de Maig de 1808; tot Madrid anava alt, volgueren ets espanyols detenir es cotxo que se'n duia es derrers personatges de la reial familia, i els francesos los envestiren: Llavors ells de bon de veres s'abordaren com lleons furiosos an els seus inimics ¡ah! llavors sentiren bollir dins les seues venes la sang espanyola; cada espanyol quedà convertit amb un valent soldat; tothom anava a matar francesos: homes i dones, joves i vells armats així com bé porien, un amb un garrot, s'altre amb una destreal, s'altre amb una escopeta i fins i tot una faus de segar, i d'aquesta manera sortiren p'és carrers a lluitar contra els injusts francesos; i aquesta excitació se propagà amb un instant per tot Espanya; tots ets espanyols s'aixecaren contra ells, que sense cap dret mos volien posar es seu jou; veritat és que els francesos tenien molta més força que noltros, pero no ho conseguiren subjectar-mos. antes bé hagueren de sortir d'Espanya ben coa baixa i no s'ho pensaven ells qui deien: «terra a on hi ha molts de capellans i frares serà bona de conquistar», perquè precisament aquests foren héroes de l'Independencia, que animaven més i més els espanyols a batallar per poder salvar la nostra Relligió, la nostra Patria i el nostro Rei.

Idò per commemorar es principi d'aquest fet gloriós que comensà el dos de Maig de 1808 is anomena la «Guerra de l'Independencia», se fa cada any aquesta gala, dia 2 de Maig. Amb veritat és un fet digne de esser conme-

morat per tot aquell que s'aprecia d'esser fill de aquesta terra d'Espanya, que té pasatges tant brillants dins la seua historia.

Visca idò Espanya, l'Espanya dels homos valents, de cor noble i generós, que saben sacrificar la seua vida antes que fer traïció a la seua Patria!

G. M.

L'ascensió del Bon-Jesús

a n-el cel

Corante dies va durar l'arribada celestial qu'amb la claror duptosa que deixaven anar les aparicions del Bon-Jesús ressucitat, reforsava a poc, poc l'asseguransa plena de la seua triumfant Resurrecció. Cada aparició era un raig de llum divina qu'aclarava la foscor del dupte, fins qu'al cap i a la fi va resplandir, com a de dia clar, dins la Família cristiana, la confirmació més resplandent d'aquesta gran profecia del Bon-Jesús que dava'l testimoni indestructible de la seua divinitat i la fermesa a la seues evangèliques ensenyances, després d'haver-los dades proves per espai de coranta dies de la seua nova vida. Ja era arribada l'hora de que'l Bon-Jesús deixés aquesta terra ingrata que se begué la seua sanc de Victima divina com se begué la sanc d'Abel. S'acostava la festa de la Pentecostés i el Apostols, fos que'l Bon-Jesús los hagués enviats a Jerusalem, fos que hi fossen anats per celebrar-la, encara que no era obligatoria, lo cert és que s'hi trobaven i s'aplegaren en torn de son amorosíssim Mestre, regularment dins el Cenacle. Per derrera volta s'assequé'l Bon-Jesús a n-aquella taula consagrada el vespre de la Cena, com altar del místic Sacrifici de son Còs i Sanc, «i va menjar amb ell» i los comanà que no partissen de Jerusalem per esperar el compliment de la promesa del Pare qu'ells havien sentida de la seua boca i rebre un batisme de foc amb la venguda del Esperit Sant y confirmarse coratjosament a la cara del judaisme perseguidor. Desde llevors ja no més patria, ni barca, ni xerxes, ni les dolsors de la família a les vores de la mar encantadora de Genezaret; sols la voluntat de son Mestre i el sacrifici tengueren per companys fins a la mort. La petita Esglesia havia pres estatge resoltament a Jerusalem a cnt més hi cremava cuanttra ella'l foc de la persecució. Aquella promesa del Pare celestial la sentiren de boca del Sant Precursor quant a ran del Jordà va donar testimoni de la divinitat del Bon-Jesús anunciant-los dins aquella promesa que serien purificats amb la virtut del Esperit Sant que'ls ompliria de la seva força i de l'abundancia de sos dons celestials.

Llevors el Bon-Jesús, cridant-los s'atenció a demunt lo que diuen les Santes Escritures, va afegir:—Amb això esta'l compliment de lo que vos deia quant estàvem plegats, qu'era necessari que romangués complit tot quant de mi escrigueren Moisés i David en los seus salms.—I els explicà també aquests oracles i qu'estaven conformes amb la seua passió i resurrecció, amb la predicació de la penitencia i el perdó dels pecats per tot lo mon comensant dins la mateixa Jerusalem deicida i matadora de profetas;—i per lo tant, no sortigueu de Jerusalem, los deia, fins que estigueu plens de la forsa divina d'allà dalt que jo us enviaré'l dó que mon Pare us ha promés,—l'Esperit Sant amb els seus dons i fruits.

Aquí s'aixecà'l Bon-Jesús i prengué'l camí de Betania que passava per demunt la muntanya del Olivar acompanyat de sos Apostols i un gran nombre de deixebles. Era allà qu'havia comensada sa Passió amb la seua agonía; era allà que volia dexar la terra i entrar a dins sa gloria a la cara i par demunt la Ciutat que l'havia crucificat, que gora

dava son sepulcre i que ja no duptava de la seua victoria triunfal. Els Apostols encara segufen amb l'esperansa d'esser gran cosa dins son Reinat temporal, plens de l'antiga ambició. Aquest pic par que'l tocassen ja amb les mans, així es que li preguntaren els presents:—Mestre qu'es arribada l'hora qu'heu de restituir el reinat a Israel?—I el Bon-Jesús a tots los respongué:—No's a voltros, an-a qui toca sebre el temps i el moment que'l Pare té reservats a son poder suprem. Això si: voltros rebreu la virtut del Esperit Sant que us baixará demunt, i donareu testimoni de mi dins Jerusalem, per tota la Judea i la Samaria i tot lo món.—

A tan bon punt el Bon-Jesús, amb tota la seua amiga i amorosa acompanyada d'Apostols i Deixebles, arribava sobre l'altura del Olivar a la partió de Betania. Res pus tenia ja qu'encomannarlos el Bon-Jesús. Res més tampoc tenia ja que deixarlos. Cos i sanc, vida i amor i divinal poder, tot los havia donat i, fins i tot, la seua Mare; sols li mancava dar-los l'adeu! derrer i la santa benedició. I així va alzar les seues mans i mentres a tots los mirava amb un immens efluvi de tendresa amorosíssima, de llum i de dolsor; mentres les benedicions sortien de son Cor sacratíssim i queien de sos llabis divinals sobre la seua petita i benamada Esglesia dels primers feels, alçant-se Ell de la terra, se'n pujava amunt de cap al cel i un nígul blanc l'encubria dins sa claror boirosa. Par que els cors dels Apostols i Deixebles volaven a la Patria per acompanyar-hi'l Bon-Jesús, tan alabats estaven dins aquell éstassis de celestial visió, mirant de fit a fit a les altures, fins que dos personatges vestits de blanc de cap a peus, drets a su deuant ells, los varen dir:—Homos de Galilea, ¿que feis aquí mirant el cel? Aquest mateix Jesús qu'heu vist pujar-sen, talment, una altra volta tornarà.—Ells llevores se'n tornaren alegres cap a Jerusalem, i benehiren i alabaren Deu amb gran perseverancia esperant la venguda del Esperit Sant, mentres el Bon-Jesús, vencedor de la Mort i del Pecat, del Mon i de son Princep infernal, s'asseia sobre l'altesa eterna de sa gloria a la dreta del Pare celestial, deixant el cel ubert de pinta'n ample, el seu Reine fundat sobre la terra i l'homo redimit i ple de vida.

JUAN AGUILÓ. Pore.

Monografia historica de la figura de Sta. Maria la Major d'Inca

.....invenimus
sem in campis
silvae.»

(Segueix)

§I.

La Trobada

Diu la tradició. Per la part forana del llevant, en la travesia d'Inca a Pollença, e-hi havia un pou. (1) Seria un d'aquests pous comuns que en sa feconditat mai estroncada, crien tot temps a ses plantes un tapís d'herbei que la menta i l'herba-sana borda perfumen cobrint algún batzer sa nuesa rústiga del coll amb l'abrassada de sa verda pompa. Era dijous i uns pollensins tornaven del mercat tradicional cap a la seua vila. Ja al endret del pou

(1) La mateixa tradició col·loca aquest pou en el lloc que ara ocupa el ninxo de la sta. imatge a l'altar major. Per concordar això amb lo que també diu que dit pou queia a la part forana, es precís que'l poble está orientat d'altra manera de la que está actualment. Algún historiador ha volgut suposar que la primitiva Parroquia d'Inca fong una mesquida convertida en Esglesia, que estava aquí ont ara es convent de monges de St. Jeroni. De ser així podríem suposar al poble arremolinat en torn de sa Parroquia estenguent-se per la part dels molins, deixant així en despoblat tota la banda de qui ont la tradició senyala el lloc del pou.

reparen amb esglai que d'ell ne sortien flames sens que d'aquestes s'alsàs surrant pels aires un sol alé de fum. Atrets sos ulls astorats per la marevella s'hi arramben fins a guaitar-hi, coneguent ben prest no ser alló foc de la terra; sinó que'l pou convertit en forn del cel resplandia tot de llum que en clara-randera de gloria voltava una imatge de Maria.

Floreix en tota gracia son cos de verge que amb l'aire majestatic d'una sobirana imperant assanta en trone d'or i ses plantes en peanya de niguls que un vol de serafins sospesa sobre ses ales. Demunt son cor estreny amb gelosia el fruit beneit de son ventre, ungint-se de dolcesa maternal el pom colrat de son rostre que sobreixint en beutalt morenetja sobre el vermell i blau de ses vestidures com sobre la vasta florida d'un camp de roselles roseggen les espigues d'un blat madur.

¡Oh! Sta. Maria, s'esclamen presos de fonda emoció els bons pollencins, que en la cova humida i fosca d'un pou comú e-hus soplutjau. ¿Com haveu elegit aquí per capella? ¡Oh! que no es aquest el vostro lloc. Som de Pollença i dons hau volgut revelar primer a nostros ulls la vostra gloria i rebre de nostros cors humiliats les primicies d'adoració, vos ne vendreu amb nostros. A les aigües d'aquest pou que per tant temps heu fetes fecondes les beneireu per derrera vegada. Sien desde ara i per a sempre pel regadiu tresor de riqueses; pel qu' n' beurá sien salut. Mes vos, oh font de vida, vos sireu nostra. Aprop els ases ensellats esperen amb paciencia. Vos, Senyora, que essent reina dels cels anau pels aires en carrossa de niguls, i de exercits de àngels cavalcáu les ales de plata, per humil no menispreireu la nostra cavalcadura. En siti d'honor posada captiva anireu de nostros mans, mes reina d'amor imperant sobra els cors nostros, i en seguici devot acompanyant-vos, nostros llengües dirán un salm de benediccions i del cor desbordant l'intima joia contarem a tots eis de l'encontrada de com a Inca havem firat l'ignoratresor de la més estimada margalida.

Això dient la prenen amb reverencia i la posen dins les beases per dur-la se'n cap a Pollença; i així e-hu haguessen fet si el cel no hi impideix mediant una nova meravella. Dons s'edevengué que carregats els animals amb la sta. imatge, com si en ella s'hi hagués concentrat un pás gegantí, apenes porien dar passa, fins que de fronte les desaparegué, tornant-se'n al lloc de la trobada. Novament presos pel doble miracle anaren amb dolor a cercar-la i en la amagatai d'abans la trobaren. No les bastà això per comprendre la voluntat de la Senyora, provant de dur-la-se'n altra volta; mes havent-se repetit el prodigi ja desistiren de a fi del seu intent, tornant-la al lloc de ont la se'n havien duita per anar a donar la bonanova a la gent d'Inca que en processo va anar a rebre el tresor que'l cel li enviava, fent uniformat tot-hom per una alegría devot i solemne així un mateix cáutic d'alabansa:

Honor i gloria eternament, a Vos Sta. Maria, llegítima heretat nostra: gracias infinites os sien fetes per la bondat que ens hau mostrada, fent per medi de tals marevelles justicia a nostra desvelguda orfanesa.

Nostros pares aquí e-hus deixaren per un enginy preventent de sa pietat amenassada, les centuries passaren per sobre vostro estatje i el cobiren amb un vel d'oblit; mes avui a sol ixent d'una nova etat de vostre amagatai surgiu amb gloria.

¡Oh! nostros cobrint de besos vostra imatge, remuiant de lagrimes nostros peus, celebren la vostra aparició, vos donam la benvinguda; la vos donen els avis remoyent-se de goig ses cendres dins els sepulcres.

Per son amor en vers de vos, quant

sien ses ànimes al descans de la pau eterna gaudeixin sos esperits la gloria de Deu. Nostros llurs fills, hereus de llur fé i llurs creenses refarem el trone que aquí en temps antic vos hi aixecaren.

Desde ell, reine d'amor, amb ceptre de clemencia comandareu el vostre poble: d'aquest verger agostat divina hortolana al regadiu de vostres gracias el veurem refflorir amb nova primavera.

De vostres benediccions s'estenguí a tot l'alta eficacia. De blat i vi sien plenes les anyades, plenes més tost de fe i amor a Deu.

De antiga rel pomposes pujin aquí brostades noves; de fills suscitan dins vostre casa la rasa forta de primer.

Sia per ells vostro nom en tot temps beneit i ensalsat; que al trescorrer d'etats futures per ells també Inca, sa mare patria, arrossegui la púrpura flammant d'un mantell de gloria.

Beneiu l'aplec dels qui entorn vostro formarán les delicies de la llar petita; també als qui, guiats per l'alta estrella de nobles ideals, de vostro niu d'amors volant a terres llunyes, fills nostros al recordar-se, e-hus invocarán dient-vos mare.

Les sonriga o nò pròspera la fortuna, l'arc iris de pau de vostra cara les sonriga sempre, en ella endevinant una més exselsa sort.

Visitau-nos a tots en l'agonía, nostros dits cloguin nostros ulls a la llum caduca, obriu els del esperit a la visió de l'immortalitat.

Per vos alcansem l'aterna beneventuransa, arreplegats amb Vos a ne'l Paradís celebren sitgles les misericordies de Deu per a sempre, cantem per sitgles un mateix himne de glorificació.

(Segueix)

B. CANTALLOPS.

Els tres amics

(Apòlec d'Herder)

Un homo tenia tres amics i d'aqueis tres sols n'apreciava dos, perque lo que es a s'altre no li tenia gens la pia, a pesar d'estimar-lo coralment.

Mes succeí un día que aquest homo vulgues no vulgues hagué de compareixer a judici acusat d'un crim horros del qual se'n poria rontar bé ses mans perque era innocent: tot pensant com millor s'en poria desfer d'aquell cas tan compromés i vergonyós, cridà es tres amics seus, diguent-los tot acongoixat.

¿Qui de voltros se donará en cor d'acompanyar-me i treure cara per mi, que som innocent? Com poreu veure tenc en contra meu una gran acusació, que per cert pesa com-a plom, i lo qu'es més, teng el rei fonament enutjat.

Es primer d'es tres amics estimats quant e-hu sentí comensà a mudar de vert en blau, a fer s'alis i mestegar fassols de tot-d'una fins que li diu en redó que no'l pot acompanyar per mos de que ses feines l'apetxuquen.

Es segon l'acompanya, si, però el deixa en foret; a ses portes d'es palau de justicia tornant-se'n cap a ca-seua amb una gran pó dins el cos de no veure sa cara d'es jutje.

Es tercer, amb aquí segurament no devia contà aquell homo, per tenir-li un afecte molt fret, l'acompanya fins a ne'l palau de justicia i allà treu cara, amb tant de coratje, a favor d'aquell acusat, qu'es jutje quedà convençut de la seua innocencia i no solament l'absol sino que encara el premia.

**

S'homo també en aquest mon té tres amics que son es doblés, es pares i amics, i ses bones obres.

Mes com demostren esser tals a l' hora de la mort en que Deu crida a s' homo devant es seu tribunal, per pas-

sar contes de sa vida que li donà, perquè com un tresor, la gordàs i en fés bon ús?

Es *dobbles*, s'amic ordinariament mes volgut el deixà tot d'una, sense donà sisquera una passa amb ell.

Es seus *pares* i *amics* l'acompanyen fins a ses portes de sa tomba, tornant-s'en tot seguit cadascú cap a ca-seua.

Es tercer amic, es menos estimat en vida, que son ses *bones obres* l'acompanyarà feelment fins a sa presència d'es jutje, davant qui parlarán favorablement fins a trobar misericòrdia i perdó.

Malavetjém, idò, prendre *ses bones obres* com a s'amic nostros més volgut, segurs que mai mos ne penedirem.

A. Pons.

RONDAIA DE MENORCA

Sa Cabreta (1)

Vol dir que assò era una dona que tenia tres fies. També tenia un ort aont hi havia verdura de tota casta.

Un dia quant sa mare se va resoldre de fer es dinà se va trubá sense gens de juavert. Va cridá sa fia major i li va dir.

—Mira, ves-tén a s'ort a durme un poc de juavert, i frissa que l'he mesté tot d'una.

Ella s'en va deng, deng, cap a s'ort i quant he hi arriba veu una cabra que espipellada va, espipellada ve, se menjava es juavert.

Quant ella he hu veu li diu:

—Cabreta, que fas aquí?

I ella contesta:

—Me menj es juavert.

—¿I perquè t'el menges?

I ella amb una veu molt fonda que feia pór, va contestar:

—Perque som cabra encabridada amb sa pell arveixinada amb es peus aguts, aguts, tots quants ne son venguts a tots me'ls he beguts. I ara te beuré a tu. ¡Nyam!

I se la va passar, amb un glop, tota sencera.

Sa mare qui frissava prou, perque el necessitava prest an es juavert, quant va veure que sa fia major s'estorbava tant a tornar, cridá sa segona i li va dir:

Ja pots corre cap a s'ort deveres, a veure com es que sa teva germana està tanta estona a dur-me es juavert.

Ella s'en hi va i per aumón va afinar sa germana, pero si a sa cabra qui escapsava es juavert amb ses dentetes, i just que la veu ja diu:

—Cabreta, ¿que fas aquí?

—Me menj es juavert; respón ella.

—¿I perquè t'el menges?

—Perque som cabra encabridada amb sa pell arveixinada amb es peus aguts, aguts; tots quants ne son venguts a tots, tots me'ls he beguts. I ara te beuré a tu ¡Nyam!

Quant sa mare va veure que cap de ses dues compareixia se va pensar que s'havien entretengudes o embadocades per no res, i va cridar sa petita perque anás acurrents a cercades, i que li duguessin prest es juavert.

¡Eil que m'en diriu! sa petita hi va anar i li va passar lo mateix. Just que arriba fa sa mateixa pregunta a sa cabreta i aquesta bada sa boca, pega sota i d'un glop se la va passar dins sa butza.

Sa mare no sabia que pensar quant va veure que totes s'estorbaven tant a tornar; per fi va cridar sa moixeta i li va dir:

—Moixeta, ja pots corre a veure si trobes ses meves fies que som envia-

(1) Me la va contar amb Bartomeu Pons Moll de Mitjorn-gran.

des a s'ort a cercar juavert; no venguis que no tornin totes.

I sa moixeta, meu, meu, ja's partida cap a s'ort a veure si els-e trobaria, pero aixi que arriba, lu primé que va veure va esser sa cabra i tambe li diu:

—Cabreta ¿que fas aquí?

I ella contesta:

—Me menj es juavert.

—¿I perquè t'el menges?

—Perque som cabra encabridada amb sa pell arveixinada amb es peus aguts, aguts; tots quants ne son venguts a tots me'ls he beguts. I ara te beuré a tu. Nyam!

Pega sota i també se le va beure sencera; pero quant ella fonc dins sa panxa de sa cabra, se posa a roscar amb ses ungles amb tota sa forsa i sa cabreta bons bels, i ella veng a rascar fins que li va furadar sa pell i ella i ses tres germanes juntes van surtir i deveres s'en van anar ben alegres cap a casseva.

ANDREU FERRER GINART.

Frases mallorquines cristianes

N'era tan innocent com Maria de peccat.

Per sortir en defensa d'aquell a qui perposen faltes que no ha fetes.

¡Si hu és bell el sentit d'aquesta frase! *Tan innocent com Maria de peccat!* És una de les moltes confessions públiques que el poble mallorquí fa en honra de l'Inmaculada.

Santa bona Maria!

Així manifesta la conformansa en lo que succeeix, fan o diuen els altres. També és freqüent dir en semblants ocasions: *Angel a Maria!*

Li farien creure que la mare de Deu nom Joana.

Ho diuen per ponderar el grau de beneitura de qualque innocent. Maria és el nom més conegut, és la primera paraula que surt sencera dels nostros llavis, Maria, repetim moltes vegades cada jorn, Mare de Deu! Per lo tant arribar a creure un que la Mare de Deu ha nom Juana o qualsevol altre nom, dona senyal de no tenir es seny complit.

Que pugueu estar molts d'anys plegats com Josep i Maria.

Aquesta és la benedició que demanen als casats de fresc, proposant-los el mirall i exemple de vida cristiana i casolana de la Sagrada Família.

O serà santa o Mare de Deu.

Ho diuen en moltes ocasions; quant per exemple, una persona de petita dona poques esperances o al revés demostra afició viva a la bondat o a una feina o s'altra. Com si diguessem: si no és bona per una cosa ho serà per s'altra.

La mare de Deu mos salvi, oh Jesús, i bec.

Abans de beure una medicina, o qualsevol altra beguda. També se diu *Jesús* tot-sol. Si un hi posa esment quin sentit més cristià que entranen aquests mots!

...perque Deu no ho ha volgut, (o el Bon Jesús no ho ha volgut)

Quant un ha deixat de fer, per exemple, una cosa que, en el cas de feta, hagués pogut dur una coa feresta se destira d'aquesta frase, atribuint la causa a l'inspiració de Deu que no ha consentit que fes una curtesa de que després se'n havia de penedir.

Es capás a negar que hi ha un Deu

Per ponderar la dolentia d'una persona se solen valer d'aquesta expressió. A voltes diuen: *No te rel an Deu*, volguent significar que no's porta com

Deu mana, que és un malanat, qui no creu en Deu ni en Sta. Maria.

Mos hem de conformar amb sa voluntat de Deu

Sol esser un mot de sentida compassió, davant la desgracia o malaltia que sofreix una persona, per animar-la a suportar lo que vé de Deu.

Com si diguésem: Deu amb la seva providencia envía a cada un lo que troba convenient per la seua salvació, i tot lo que mos vé, com diu l'Eglesiàstic (XI-14) tant el bé com el mal, tant la vida com la mort, tant la pobresa com la dignitat, mos vé de Deu; i davant tot això, no hi ha més remei que conformar-nos amb la voluntat de Deu.

Bé si agrada a Deu

Es la resposta que donen an aquell qui demana noves: *¿Com va la vida? o com va tal o qual asunto?* — *Be, si agrada a Deu.* Avui s'és introduït el dir: *Be, gracies*, que, encara que sia un acte d'atenció al qui ho ha demanat, no té el sentit cristià, que vesteix la frase genuinament nostra, per la qual confessam que totes les coses anirán bé, si en elles s'hi complau Deu, i al contrari, encara que ho paresqui a la gent, si aquestes son contraris, al gust de Deu.

Deu m'assassii de gloria aixi com estic assassiada de voltros.

Aquesta és l'expressió que surt d'una mare cansada al parèixer dels mals-de-caps que donen els infants, i de les moltes feines que s'esdevenen de tenir-los esment. La gloria que demana aquí no és la gloria marcible d'aquesta terra, sino de la gloria de que espera fruit en el cel, on serà eterna i assassiable.

No tenir altre Deu que adorar.— Es es seu Deu

Amb aquestes expressions denoten l'excesiu amor, passió i carinyo a una cosa; i aixi diuen d'algú, per exemple, *que no te altre Deu que'l seu ventre* volent significar que és molt ancie de les seves conveniencias i sobre tot del menjar i beure amb destrepança. Per desgracia veim moltes de vegades, que fan i dols dels amors, les riqueses i les passions, fent poc cas del Deu vertader an a qui se deu tota reverencia i tot el nostros amor.

A la vinya de Deu hi ha de tot

Davant l'oposició de caràcters i de gusts, davant la bondat dins i la malicia de molts, *no hi ha remei*, diuen, *a la vinya de Deu hi ha de tot.* Com si diguésem que *en mig del mon, hi ha de tot*, fent alusió a la comparança tan repetida dins les Sagrades Lletres del mon a una vinya.

Deu dona faves a qui no té barram

Diuen aquest refrán quant recauen riqueses o conveniencias damunt subjectes que no poren disfrutar-les, o també desgracies i soscaires damunt la gent pobre, fent confessió de que fins tot lo advers regoneix la mà de Deu, que tot ho governa i retgeix per be tronos.

Si tengués el cel tan segur a s'hora de sa mort

Dona més forsa a lo que un conta o afirma.

N'hi ha per gonyar el cel

El cel, lloc de pau, on gaudirem de la visió de Deu, és ben costós; el camí és estret i mal-cabal, ple de espines i reclaus, soscaires i adversidats que Deu amb sa Providencia hi té escampats.

Amb aquesta frase donam conhort i força al pacient (a voltes és ell meteix que ho diu), mostrant-li el premi de les llàgrimes i penes.

Secció local

Havent cessat come Bal'le de Manacor es nostros respectable amic don Juan Servera i Camps, per R. O. ha estat nomenat p'el mateix càrreg l'altre bon amic don Monserrat Truyols i Pont, an-a qui donam l'enhorabona. Que conti amb noltros el Sr. Truyols en tot lo que li puguem ajudar a procurar es be moral i material de la nostra població.

Se treballa per conseguir que sia destinat aquesta ciutat un batalló d'infanteria.

Quant vengué a Manacor es Comte de Romanones s'Ajuntament li demanà que favorís aquest projecte, i ademés es cap des partit conservador l'Honor Bartomeu Servera i don Antoni Lliteras, Diputat provincial, visitaren l'Excm. Sr. Capità General perque s'interessàs per lo mateix.

Dilluns passat a una reunió que tengueren a la Sala es retgadors i es presidents de ses sociadats de Manacor, el Sr. Bal'le don Monserrat Truyols exposà ses ventatges que en tendria aquesta Ciutat si es Govern hi destinàs una guarnició militar, dat es caràcter regional que avui té s'exercit de ses Balears, i que tal vegada això seria motiu perque molts de fiis de Mauacor i des pobles de sa mateixa comarca fessen es servici aquí. Ets assistents aculliren amb entussiasme sa proposició, demostrant vns disitjos de que aviat fos un fet, i després se nomenà una comissió que s'encarregàs de treballar per conseguir-ho.

Segons noticies vengudes de Madrid sembla que es Govern està disposat a concedir-ho.

Es President des Concei de Ministres i es Ministre de Foment han escrit a don Jaime Morey, President accidental de sa Cámara de Comerç de Palma, donant bones esperances respecte de s'aprovació des projecte de Ferro-carril de Manacor a Artá que va presentar don Rafel Blanes i Tolosa. Aquest projecte el té ja es Concei d'Obres públiques per porer informar degudament.

Un día d'aquests robaren una cabra i dos cabrits d'una finca de devers *So'n Cladera*. Resultà que qui los se'n va haver duits era un atlotot de 18 anys, que los havia venuts per 71'20 ptes. Sa guardia Civil li posà ses mans demunt i l'entregà an es Jutjat.

¡Ves si aquell día no li hauria valgut més an aquell estornell tenir una terciàna!

Hem rebut un prospecte en que se fa a sebre an es públic que molt prest tornarà quedar uberta s'important i acreditada Fotografia «La Manacorense» de don Pere Sansó, en es carré Major, núm. 32.

El Sr. Sansó és ben segur que ha aumentat els seus coneixements fotogràfics amb so viatge que ha fet a Amèrica i amb so temps que s'ha dedicat an aquest art, treballant a ses cases principals de sa República Argentina, com p. e. en es «Museo Social Argentino» i «National Directory Company Ltd». Té ademés un material fotogràfic de lo més modern i perfeccionat, de tal manera que pot fer tota casta de treballs; pot fer ampliacions de dos metres d'altaria, instantànees, i si se tracta de impressions comercials, pot entregar mil copies en un sol día.

El Sr. Sansó ofereix moltes ventajes an es nins i nines que vagen a retratar-se es día de sa primera Comunió.

S'ha despedit de noltros per una temporada es nostros amic don Mateu Nebot i Antig, Diaca, qui se'n va un dia d'aquests a Manresa per fer ets exercicis espirituals a sa Cova de Sant Ignaci per preparar-se aixi per prendre Missa. Li conferirà aquesta darrera ordenació l'Il'm D. Josep Miralles, Bisbede Lleida. Pregam a Deu que tot li vaja be, si convé.

Hem rebut un programa de ses *Fires i Festes* que han de fer a la ciutat de Sóller els dies 8, 9 i 10 d'aquest mes per celebrar sa victòria alcansada quatre es moros el día 11 de Maig del any 1561.

Hi haurà processó, acompanyant sa imatge de Nostra Senyora de la Victoria ets Exploradors Mallorquins i es personatges històrics Capità Angelats i les Valentès Dones de Ca'n Tamany, se cantarà una Misa solemne amb sermó que predicarà Mossèn Miquel Rosselló Pre. També hi haurà corregudes de bicicletes, música, es simulacre de sa batalla en es Port, es *Firó* i altres coses.

Aquesta casta de festes no s'haurien de perdre mai.

Segons mos conten, a un mitin que feren es socialistes dia 1 de Maig tengueren es mal gust de descapdellar-se quantre don Juan Servera diguent d'ell la pessima, que havia estat un capritxós i un mal administrador de sa cosa pública. D. Juan e-hu sabé i Dimars a sa sessió de s'Ajuntament, estant la Sala plena de gent, se va justificar davant es poble i explicà tot lo que feia al cas, resultant que es socialistes havien parlat sense sebre que's metjencaven. Es Bal'le novell donà un altre encals an es socialistes i enalfi sa bal'leria del Sr. Servera. ¡Ja hu val amb aquests xerraines des mitin! ¡Ves si los valdria més que s'empatxassen de ca-seua!

C.

Tipo-it. de Amengual y Muntaner